

inkomsten uit het bijbaantje acht het hof te gering om deze in mindering te doen strekken op de vastgestelde behoefte). In art. 1:399 BW wordt wel een onderscheid tussen minderjarige kinderen en jongmeerderjarigen gemaakt: de onderhoudsplicht van ouders jegens hun jongmeerderjarige kinderen is niet uitgezonderd van de matigingsbevoegdheid. In het wetsvoorstel 'Herziening Kinderalimentatie', dat in behandeling is bij de Tweede Kamer, wordt onder meer voorgesteld om de jongmeerderjarigheidsleeftijd te verlengen tot 23 jaar. Dit heeft tot gevolg dat jongmeerderjarigen tot 23 jaar onderhoudsgerechtigd zijn, ook als zij niet behoeftig zijn. In het wetsvoorstel wordt wel de voorwaarde gesteld dat de jongmeerderjarige schoolgaand of studierend is. In de onderhavige zaak zou dit betekenen dat de jongmeerderjarige per 1 juli 2015 niet meer behoeftig is, omdat hij heeft aangegeven niet verder te gaan studeren en omdat hij een arbeidsrelatie is aangegaan.

Alimentatie: een dynamisch juridisch landschap.

R. Mulder

SteentjesWoltersMulder Advocaten en Mediators

220
Gerechtshof Den Haag 14 september 2016, nr. 200.162.825/01 ECLI:NL:GHDHA:2016:2723 (mr. Van Kempen, mr. Warnaar, mr. Van Wijk) Noot L. van Straten
Vervangende toestemming verhuizing.
Een ouder met een minderjarig kind met verhuisplannen na een scheiding, dient de rechtbank om vervangende toestemming te vragen als de ex-partner met gezag niet instemt met de voorgenomen verhuizing.
[BW art. 1:253a]

Als een ouder met een minderjarig kind na een scheiding wil verhuizen, is er toestemming nodig van de andere gezaghebbende ouder. Bij een verhuizing in en rondom de oorspronkelijke woonplaats, zal die toestemming meestal wel worden verleend. Minder vanzelfsprekend is dit als de ouder met de minderjarige wil verhuizen naar de andere kant van Nederland of naar het buitenland. Dit heeft immers tot gevolg dat de minderjarige uit de vertrouwde omgeving wordt gehaald en naar een andere school zal gaan. De achterblijvende ouder is niet altijd bereid toestemming te geven voor de verhuizing, aangezien een dergelijke verhuizing ingrijpende gevolgen kan hebben voor de zorg- en contactregeling. Dan resteert voor de ouder met verhuisplannen niets anders dan het indienen van een verzoek bij de rechtbank, waarin vervangende toestemming voor de verhuizing van de minderjarige wordt gevraagd. Indien de ouder verhuist zonder toestemming, kan de achterblijvende ouder een procedure opstarten om de verhuizing tegen te houden. In sommige gevallen heeft dit tot gevolg dat de reeds vertrokken ouder met de minderjarige moet terugkeren.

[verzoekster],
wonende te [woonplaats], verblijvende te [plaats],
verzoekster, tevens incidenteel verweerster, in hoger beroep,
hierna te noemen: de vrouw,

advocaat: mr. R.M. Bissumbhar te Barneveld,
tegen
[verweerder],
wonende te [woonplaats 2],
verweerder, tevens incidenteel verzoeker, in hoger beroep,
hierna te noemen: de man,
advocaat: mr. R.J. Sparreboom te Spijkenisse.
In verband met het bepaalde in art. 810 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is in de procedure gekend:
de raad voor de kindbescherming,
hierna te noemen: de raad.

Hof:

Verder procesverloop in hoger beroep

Voor het verloop van de procedure tot aan de tussenbeschikking van dit hof van 8 juli 2015 verwijst het hof naar die beschikking en de daarin vermelde stukken. Bij die beschikking heeft het hof de behandeling pro forma aangehouden zodat partijen een ouderschapsbemiddelingstraject bij Flexus Jeugdplein kunnen volgen. Voorts heeft het hof partijen verzocht uiterlijk voor de pro forma datum te berichten over het verloop van de bemiddelingsgesprekken en over de gewenste voortgang van de procedure. Iedere verdere beslissing is aangehouden.

Op 20 november 2015 heeft de advocaat van de vrouw bij V-formulier van diezelfde datum het hof geïnformeerd over de voortgang van de bemiddelingspoging. De bemiddelingspoging is, volgens de advocaat van de vrouw, niet van de grond gekomen. Zij verzoekt het hof een beschikking af te geven.

Bij V-formulier van 23 december 2015, ingekomen bij het hof op diezelfde datum, heeft de advocaat van de man het hof bericht dat partijen een mediationtraject zijn gestart bij [mediator] en het hof verzocht de procedure aan te houden voor drie maanden.

Bij V-formulier van 4 februari 2016, ingekomen bij het hof op 5 februari 2016, heeft de man een aanvullend c.q. gewijzigd verzoek ingediend.

De vrouw heeft op 23 juni 2016 een verweerschrift ingediend tegen het nieuwe verzoek van de man.

Bij V-formulieren van 1 en 7 maart 2016, bij het hof ingekomen op diezelfde data, hebben de advocaten van respectievelijk de vrouw en de man het hof laten weten dat de mediation niet is geslaagd en het hof verzocht om een nieuwe zitting te bepalen. Van de zijde van de man is op 17 juni 2016 een V-formulier met bijlagen bij het hof ingekomen.

Van de zijde van de vrouw is op 23 juni 2016 een V-formulier van 22 juni 2016 met bijlagen bij het hof ingekomen.

Op 6 juli 2016 is de mondelinge behandeling voortgezet.

Ter zitting waren aanwezig:

– de vrouw, bijgestaan door haar advocaat;

– de man, bijgestaan door zijn advocaat.

De advocaat van de man heeft ter zitting pleitnotities overgelegd.

Verdere beoordeling van het principale en het incidentele hoger beroep

Vervangende toestemming tot verhuizing met de minderjarige

1. Partijen handhaven hun stellingen met betrekking tot het verzoek van de vrouw om vervangende toestemming voor verhuizing met de minderjarige zoals deze zijn opgenomen in voormelde tussenbeschikking. De vrouw stelt daarbij dat zij destijds niet de intentie had om naar [plaatsnaam 1] te verhuizen, maar

dat zij zich niet meer veilig voelde in [plaatsnaam 2]. Zij heeft getracht met de man te overleggen, maar hij was hiertoe niet bereid. Inmiddels is zij bevallen en heeft met haar nieuwe partner een huis gevonden in [plaats], op een uur en een kwartier afstand van de man. Zij waarborgt de rechten van de man op contact met de minderjarige en is bereid alle extra kosten van de zorgregeling op zich te nemen. De man bestrijdt de stellingen van de vrouw en stelt de mediation te hebben beëindigd, omdat partijen er samen niet uitkwamen. Nu de vrouw alles in het werk stelt om de contacten tussen de man en de minderjarige te frustreren, wenst de man dat de minderjarige haar hoofdverblijfplaats bij hem krijgt.

2. Het hof overweegt als volgt. Het is partijen helaas niet gelukt om in onderling overleg en met behulp van mediation tot een oplossing te komen. Op grond van artikel 1:253a lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) kunnen geschillen omtrent de gezamenlijke uitoefening van het gezag, waaronder geschillen omtrent de verblijfplaats van het kind, op verzoek van de ouders of één van hen aan de rechter worden voorgelegd. De rechter neemt een zodanige beslissing als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt. Bij een dergelijke beslissing dienen alle omstandigheden van het geval in acht te worden genomen en alle belangen te worden afgewogen. Daarbij is het belang van het kind leidend doch, in de afweging met de belangen van de beide ouders, niet altijd doorslaggevend. Als uitgangspunt geldt dat een ouder bij wie de minderjarige zijn hoofdverblijfplaats heeft in beginsel de gelegenheid dient te krijgen om met de minderjarige en een nieuwe partner elders een gezinsleven en een toekomst op te bouwen, indien de omstandigheden van het geval na een belangenafweging zoals hiervoor genoemd een dergelijke beslissing ook rechtvaardigen.

3. Uit de aan het hof voorliggende stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat de relatie van partijen – die ruim een jaar heeft geduurd – een aantal maanden na de geboorte van de minderjarige is beëindigd. De vrouw heeft met de minderjarige in oktober 2013 de gezamenlijke woning verlaten. In onderling overleg is een zorgregeling tot stand gekomen, waarbij de minderjarige wekelijks op vrijdag en zaterdag bij de man verblijft. Toen de vrouw vanaf januari 2014 een nieuwe relatie kreeg, is zij meer en meer bij deze nieuwe partner – haar huidige echtgenoot – in [plaatsnaam 1] gaan verblijven. Inmiddels is zij bevallen van een tweede dochter en hebben zij en haar echtgenoot een woning in [plaats] betrokken. De zorgregeling tussen de man en de minderjarige duurt voort en de vrouw brengt en haalt de minderjarige bij de man.

4. Het hof stelt voorop dat naar zijn oordeel de rechtbank in de bestreden beschikking op de juiste gronden de vervangende toestemming voor verhuizing van de vrouw met de minderjarige heeft geweigerd. De rechtbank hechtte in de overwegingen bijzonder belang aan het feit dat de vrouw de noodzaak van de verhuizing onvoldoende had aangetoond en de wenselijkheid van een frequent contact tussen de man en de – destijds nog zeer jonge – minderjarige. Bij de beoordeling in hoger beroep moeten echter, in het belang van de minderjarige, alle actuele omstandigheden worden betrokken en moet een nieuwe belangenafweging worden gemaakt naar de huidige situatie. Naar het oordeel van het hof moet nu ook in beschouwing worden genomen dat de vrouw inmiddels met haar nieuwe partner, met wie zij is getrouwd, een kind heeft en dat zij hun gezinsleven, waarvan ook de minderjarige deel uitmaakt, in de regio [plaats] hebben opgebouwd. Het hof acht voldoende aannemelijk dat de vrouw heeft getracht met de man te overleggen en bij haar afwegingen het belang van de minderjarige en diens contact met de man voortdurend heeft betrokken. Ook in het kader van deze procedure hebben partijen nog een mediation-

traject gevolgd, dat echter niet tot een regeling heeft geleid. De stelling van de man dat de vrouw alles in het werk stelt om het contact tussen de man en de minderjarige te frustreren, heeft hij onvoldoende onderbouwd en blijkt ook niet uit het aan het hof voorliggende dossier. Integendeel, uit de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is het hof gebleken dat de vrouw zich altijd heeft ingespannen om het contact tussen de minderjarige en de man als niet-verzorgende ouder te behouden. Gelet op de zeer jonge leeftijd van de minderjarige bij het uiteengaan van partijen, is dit van cruciaal belang geweest voor een veilige hechting met beide ouders. Onweersproken is dat de vrouw met de minderjarige op donderdagavond bij haar moeder logeert, om de minderjarige de volgende ochtend naar de man te brengen en haar aldaar op zaterdagmiddag weer op te halen. Deze regeling loopt al sinds het uiteengaan van partijen en de vrouw neemt de kosten daarvan op zich. De frequentie van het contact tussen de man en de minderjarige voor en na de verhuizing is dan ook onveranderd gebleven. Daarbij komt dat de vrouw aannemelijk heeft gemaakt dat zij zich na de verbreking van de relatie bedreigd heeft gevoeld door de man, waardoor het voor de vrouw bemoeilijkt is zich – wederom – in [plaatsnaam 3] te vestigen.

5. Gelet op voormelde feiten en omstandigheden zal het hof de vrouw thans toestemming verlenen om met de minderjarige naar [plaats] te verhuizen en de bestreden beschikking op dat punt vernietigen. Om die reden zal het hof voorts het aanvullend c.q. gewijzigd zelfstandig verzoek van de man de hoofdverblijfplaats van de minderjarige bij hem te bepalen – nog daargelaten het antwoord op de vraag of een dergelijk verzoek in dit stadium van de procedure in hoger beroep toelaatbaar is – afwijzen.

Zorgregeling

6. De vrouw verzoekt het hof een zorgregeling te bepalen van een weekend in de 14 dagen van vrijdag 7:15 uur tot zondag 16:00 uur en vanaf het moment dat de minderjarige naar school gaat van eens in de 14 dagen van zaterdag 10:00 uur tot zondag 16:00 uur.

7. De man wenst geen vermindering van zorgtaken.

8. Het hof is van oordeel dat de vrouw onvoldoende heeft aangetoond dat er tot de tijd dat de minderjarige naar school gaat, reden is om de zorgregeling zoals deze al jaren tussen partijen loopt, te wijzigen. Vanaf het moment dat de minderjarige naar school gaat, acht het hof het in het belang van de minderjarige om de zorgregeling te wijzigen naar een weekend in de twee weken, waarbij de vrouw de minderjarige op vrijdag uit school naar de man brengt en haar op zondag 16:00 uur bij de man ophaalt.

Kinderalimentatie

9. De vrouw verzoekt een bijdrage van de man in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige met ingang van 1 december 2013 van € 325,= per maand, bij vooruitbetaling aan de vrouw te voldoen.

10. De man ontkent en betwist dat partijen zijn overeengekomen dat hij met ingang van 1 december 2013 een bijdrage van € 325,= per maand zou voldoen. In incidenteel appel stelt de man dat de stiefvader gelijk in rang is en op dezelfde wijze dient bij te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige en dat het fiscaal voordeel per 1 januari 2015 is vervallen. De man wenst € 100,= per maand te betalen in plaats van de door de rechtbank vastgestelde € 325,=.

11. Het hof stelt voorop dat de door de rechtbank vastgestelde behoefte van de minderjarige van € 510,= per maand, een zorgkorting van 25%, zijnde € 128,=, alsmede het aandeel van de vrouw

in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige van € 25,= per maand, in hoger beroep niet zijn bestreden, zodat deze tussen partijen vaststaan.

12. Het hof overweegt als volgt. In het onderhavige geval waarin de minderjarige van jongs af aan grotendeels bij de vrouw en de stiefvader verblijft, is het hof van oordeel dat de stiefvader in gelijke mate dient bij te dragen in de kosten van de verzorging en opvoeding van de minderjarige. Rekening houdend met een inkomen van de man van € 37.986,= per jaar, zoals dit uit de overgelegde jaaropgaaf 2015 blijkt, becijfert het hof het netto besteedbaar inkomen van de man op € 2260,= per maand. Dit brengt mee dat de draagkracht $70\%[2260 - (0,3 \times 2260 + 875)] = € 495,=$ per maand bedraagt. Aan de zijde van de stiefvader houdt het hof rekening met een inkomen uit loondienst van € 33.941,= bruto per jaar, zoals dit uit de op 5 juli 2016 van de zijde van de vrouw overgelegde financiële stukken blijkt en onvoldoende is weersproken door de man. Het netto besteedbaar inkomen van de stiefvader becijfert het hof op € 2073,= per maand. De draagkracht van de stiefvader bedraagt derhalve $70\%[2073 - (0,3 \times 2073 + 875)] = € 403,=$ per maand, welke draagkracht verdeeld dient te worden over twee kinderen, zodat € 202,= beschikbaar is voor de minderjarige. Rekening houdend voorts met een draagkracht van de vrouw van € 25,= per maand, is de totale draagkracht van de onderhoudsplichtigen van de minderjarige € 722,= per maand. Het aandeel van de man in de kosten van de minderjarige komt daarmee op $495/722 \times 510 = € 350,=$. Nu de gezamenlijke draagkracht voldoende is om in de behoefte van de minderjarige te voorzien, is er ruimte voor zorgkorting, zodat de kinderalimentatie naar het oordeel van het hof vastgesteld dient te worden op $350 - 128 = € 222,=$ per maand. Het hof zal aldus bepalen. Gezien het consumptief karakter van kinderalimentatie zal het hof bepalen dat de vrouw eventueel teveel ontvangen gelden niet hoeft terug te betalen aan de man.

13. Het hof heeft in het kader van de kinderalimentatie berekeningen gemaakt van het netto besteedbaar inkomen van de man en de stiefvader. Deze berekeningen zijn aan de beschikking gehecht en maken daarvan deel uit.

14. Het hof is van oordeel dat de vrouw haar verzoek om de ingangsdatum van de kinderalimentatie op 1 december 2013 vast te stellen – gezien de gemotiveerde betwisting daarvan door de man – onvoldoende heeft onderbouwd.

15. Gelet op de familierechtelijke aard van de procedure zal het hof de proceskosten in hoger beroep compenseren.

Beslissing op het principale en het incidentele hoger beroep

Het hof:

vernietigt de bestreden beschikking voor zover het de afwijzing van het verzoek van de vrouw tot vervangende toestemming voor verhuizing met de minderjarige en de daarbij vastgestelde kinderalimentatie betreft en, in zoverre opnieuw beschikkende: verleent vervangende toestemming aan de vrouw om zich met de minderjarige te vestigen in [plaats];

bepaalt de door de man aan de vrouw met ingang van 16 oktober 2014 te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige op € 222,= per maand, telkens bij vooruitbetaling te voldoen;

bekrachtigt de bestreden beschikking voor zover het de daarbij vastgestelde regeling inzake de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken betreft, met dien verstande dat de minderjarige met ingang van het schooljaar 2017/2018 niet wekelijks bij de man zal zijn, maar eenmaal in de twee weken van vrijdagmiddag uit school tot zondag 16:00 uur;

verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

bepaalt dat de vrouw de eventueel teveel ontvangen kinderalimentatie niet hoeft terug te betalen; compenseert de proceskosten in hoger beroep in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt; wijst het meer of anders verzochte af.

NOOT

Partijen hebben een affectieve relatie gehad, die ongeveer een jaar heeft geduurd. De relatie is enkele maanden na de geboorte van de minderjarige dochter beëindigd. De vrouw en de minderjarige hebben de woning in oktober 2013 verlaten. Partijen zijn in onderling overleg een zorg- en contactregeling overeengekomen. De vrouw heeft met ingang van januari 2014 een nieuwe relatie gekregen. De vrouw is inmiddels met deze partner getrouwd en samen hebben zij ook een kind gekregen. Zij hebben een huis gevonden op één uur en vijftien minuten afstand van de man. De vrouw heeft een verzoek om vervangende toestemming voor verhuizing met de minderjarige ingediend bij de rechtbank. Daarnaast speelt nog een verzoek tot wijziging van de zorg- en contactregeling en een verzoek om vaststellen van kinderalimentatie. In deze noot wordt ingegaan op de problematiek rondom de vervangende toestemming voor verhuizing.

Vervangende toestemming verhuizing

De uitspraak van de Hoge Raad in 2008 (HR 25 april 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC5901) is van groot belang geweest voor de wijze waarop een verzoek om vervangende toestemming te krijgen voor verhuizing met een minderjarige door de rechter wordt beoordeeld. In art. 1:253a BW staat dat de rechtbank “een zodanige beslissing neemt als haar in het belang van het kind wenselijk voorkomt”. Dat wil echter niet zeggen dat bij een geschil over gezamenlijk gezagsuitoefening het belang van het kind altijd zwaarder weegt dan andere belangen. Er dient rekening gehouden te worden met alle omstandigheden van het geval. Dit kan er ook toe leiden dat andere belangen zwaarder wegen dan het belang van het kind.

Conform vaste jurisprudentie van de Hoge Raad zijn er een aantal omstandigheden en belangen die een rol spelen bij de vraag of een ouder mag verhuizen:

1. het recht en belang voor de verhuizende ouder om te verhuizen en de vrijheid om zijn of haar leven opnieuw in te richten;
 2. de noodzaak om te verhuizen;
 3. de mate waarin de verhuizing is doordacht en voorbereid;
 4. de door de verhuizende ouder geboden alternatieven en maatregelen om de gevolgen van de verhuizing voor de minderjarige en de andere ouder te verzachten en/of te compenseren;
 5. de mate waarin partijen in staat zijn tot onderlinge communicatie en overleg;
 6. de rechten van de andere ouder en de minderjarige op onverminderd contact met elkaar in hun vertrouwde omgeving;
 7. de verdeling van de zorgtaken en de continuïteit van de zorg;
 8. de frequentie van het contact tussen de minderjarige en de andere ouder voor en na de verhuizing;
 9. de leeftijd van de minderjarige;
 10. of de (extra) kosten van de omgang na de verhuizing geheel of deels gecompenseerd worden door de verhuizende ouder.
- In onderhavige casus heeft de rechtbank in eerste aanleg het verzoek van de vrouw afgewezen. De rechtbank was van oordeel dat de vrouw de noodzaak tot verhuizen onvoldoende had aangetoond. De rechtbank vond een frequent contact tussen de

man en de – op dat moment nog zeer jonge – minderjarige zwaarder wegen dan het belang van de vrouw bij een verhuizing. In hoger beroep dient het hof, in het belang van de minderjarige, alle actuele omstandigheden mee te nemen en dient er een nieuwe belangenafweging te worden gemaakt, waarbij de huidige situatie als uitgangspunt dient. Van belang is dat de vrouw inmiddels een nieuwe partner heeft met wie zij getrouwd is en een kind heeft gekregen en dat zij samen in een nieuwe regio een gezinsleven hebben opgebouwd. De vrouw heeft getracht met de man te overleggen en partijen hebben gedurende de procedure in hoger beroep nog een mediationstraject doorlopen, hetgeen niet tot een regeling heeft geleid waarmee beide ouders konden instemmen. Het hof is van oordeel dat de vrouw zich altijd heeft ingespannen om contact tussen de minderjarige en de man te behouden. Omdat de minderjarige bij het uiteengaan van partijen zo jong was, was dit cruciaal voor een veilige hechting bij beide ouders. Sinds het uiteengaan van partijen gaat de vrouw wekelijks op donderdagavond naar haar moeder waar zij logeert, zodat zij de minderjarige op vrijdagochtend bij de man kan brengen en op zaterdagmiddag weer kan ophalen. De vrouw zorgt voor het halen en brengen en voldoet alle extra kosten die hiermee gemoeid zijn. Hierdoor is de frequentie van het contact tussen de minderjarige en de man onveranderd gebleven. Ook heeft een rol gespeeld dat de vrouw voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij zich na het verbreken van de relatie in haar oude woonplaats bedreigd voelde door de man, waardoor het voor haar moeilijk was zich weer in die woonplaats te vestigen. Gelet op deze omstandigheden, heeft het hof de vrouw vervangende toestemming verleend om met de minderjarige te verhuizen.

1414

Recente jurisprudentie

Bij het Hof Arnhem-Leeuwarden speelde onlangs een soortgelijke zaak, waarin vervangende toestemming werd gevraagd door de vrouw voor verhuizing met een minderjarige van Friesland naar Overijssel. Ook in deze zaak is het van belang geweest dat de vrouw moest vluchten voor bedreigingen door de man. De Raad voor de Kinderbescherming had de vrouw geadviseerd een veilig onderkomen voor haar en haar kind te zoeken. De vrouw was derhalve genoodzaakt eerst te verhuizen naar een vrouwenopvang in Overijssel en vervolgens, tijdens de procedure in hoger beroep, naar een andere plaats in Overijssel. Zowel de rechtbank als het hof heeft vervangende toestemming verleend (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 20 september 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:7794).

De Rechtbank Noord-Nederland en vervolgens ook het Hof Arnhem-Leeuwarden verleenden geen toestemming aan de vrouw om met de kinderen te verhuizen naar een woonplaats 45 kilometer gelegen vanaf de huidige woonplaats. In deze casus was sprake van een co-ouderschapsregeling. Het hof was niet overtuigd van het feit dat de vrouw er alles aan heeft gedaan om in of nabij de woonplaats van de man geschikte woonruimte te vinden, althans te behouden. Volgens het hof was het een vrije keuze van de vrouw om zich elders te vestigen, welke echter met name gebaseerd was op de mogelijkheden voor haar werk en niet zozeer op het belang van de kinderen. Dat de vrouw aanvoerde dat de verhuizing voor haar minder reistijd zou opleveren, maakte volgens het hof duidelijk dat de vrouw de belangen van de kinderen niet als prioriteit nam (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 27 september 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:7800). In een andere zaak werd het verzoek om vervangende toestemming voor verhuizing zowel in eerste aanleg als in hoger beroep afgewezen. De vrouw grondde haar verzoek op het feit dat zij inmiddels zwanger was van haar nieuwe partner, dat de woning van die nieuwe partner onverkoopbaar was en dat het niet zo makkelijk was voor die partner een baan te vinden in de

buurt van de woonplaats van de man. Het hof oordeelde dat de vrouw onvoldoende had onderbouwd dat zij geen nieuw gezinsleven in de woonplaats van de man kon opbouwen dan wel daar in de buurt. Dat de vrouw opnieuw zwanger was, maakte voor het hof de zaak niet anders (Gerechtshof 's-Hertogenbosch 13 oktober 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:4641).

Het Hof Den Bosch bekrachtigde een uitspraak van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, waarin aan de vrouw toestemming is verleend te verhuizen met twee minderjarigen. Het hof heeft hierbij wel benadrukt dat de vrouw de man dient te blijven betrekken bij belangrijke beslissingen die de kinderen aangaan en dat zij er zorg voor moet dragen dat de weekenden waarop de kinderen bij de vader verblijven, ongestoord doorgang vinden (Gerechtshof 's-Hertogenbosch 21 juli 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:3117).

De meest recente uitspraak ziet op een casus waarbij de vrouw zonder toestemming van de man met twee minderjarige kinderen was ingetrokken bij haar nieuwe partner, terwijl in het ouderschapsplan expliciet was opgenomen dat de ouders van tevoren in overleg zouden treden over een verhuizing. Ook waren de ouders in het ouderschapsplan overeengekomen dat de kinderen op hun oorspronkelijke basisschool zouden blijven en dat de ouders (ook in de toekomst) in de nabijheid van de oorspronkelijke woonplaats zouden blijven wonen. De kinderen verbleven eenmaal per veertien dagen van woensdagmiddag tot zondagavond bij de man. De Rechtbank Limburg gaf de vrouw vervangende toestemming voor de verhuizing, doch niet voor inschrijving op een basisschool in de nieuwe woonplaats. Het Hof Den Bosch heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. De vrouw mocht dus verhuizen, maar de kinderen bleven op hun vertrouwde basisschool. Het hof was bang dat anders de zorg- en contactregeling met vader in het gedrang kwam (Gerechtshof 's-Hertogenbosch 27 oktober 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:4817).

Alhoewel de jurisprudentie over dit onderwerp zeer casuïstiek is, is hieruit wel af te leiden dat met name een goede voorbereiding van de verhuizing, het voortzetten van een reeds bestaande zorg- en contactregeling en goed overleg met de andere ouder van doorslaggevend belang kunnen zijn voor toewijzing van het verzoek. Indien het contact met de andere ouder door de verhuizing minder wordt, is het van belang dat de vertrekkende ouder compensatie biedt, bijvoorbeeld tijdens de vakanties.

Uitvoerbaar bij voorraad?

In een procedure is het voorts van belang stil te staan bij de vraag of de beschikking 'uitvoerbaar bij voorraad' verklaard dient te worden. De verhuizende ouder heeft hier belang bij, de achterblijvende ouder niet. Per zaak zal de vraag gesteld moeten worden wat in het belang van de minderjarige is. Indien een toewijzende beschikking van de rechtbank achteraf in hoger beroep wordt vernietigd, betekent dit dat de verhuizende ouder achteraf gezien ten onrechte toestemming heeft gekregen om te verhuizen. Terugverhuizen is het gevolg, hetgeen zeer ongunstig zal zijn voor de minderjarige. Een minderjarige is immers niet gebaat bij onnodige verhuizingen. Bovendien loopt de verhuizende ouder het risico dat de woonruimte in de oorspronkelijke woonplaats is opgezegd, zodat er mogelijk niet direct passende woonruimte beschikbaar zal zijn. Gelet op het voorgaande is het van belang dat de achterblijvende ouder de uitvoerbaarheid bij voorraad reeds in de procedure in eerste aanleg ter discussie stelt.